

De ontwikkeling van de arbeidsmarkt van de geestelijke gezondheidszorg

De nieuwste prognoses 2021-2031 nader toegelicht

Ontwikkeling van personeelstekorten

Binnen de branche geestelijke gezondheidszorg is sprake van een tekort op de arbeidsmarkt. Dit tekort is in de meest recente raming van het prognosemodel in 2030 groter dan in de vorige versie van het prognosemodel.

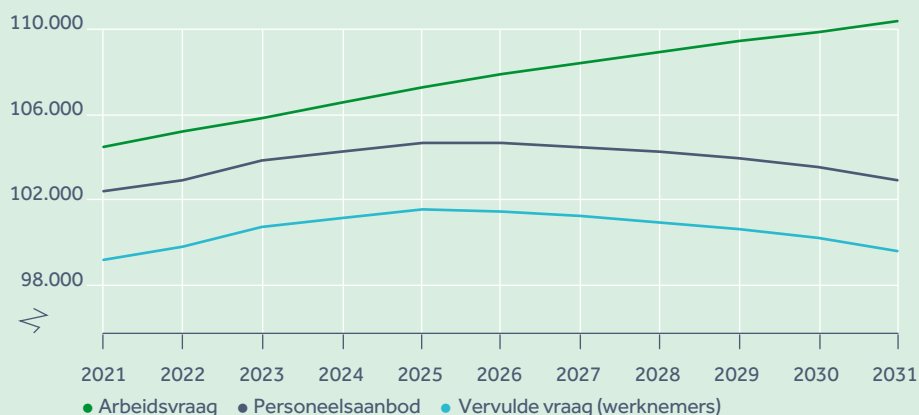

Vergelijking tekort onder nieuwe en oude prognose

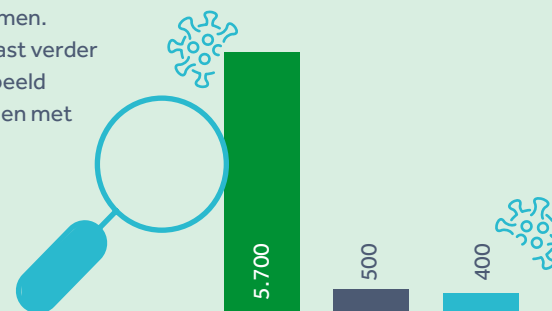
Vraag, aanbod en aantal werknemers referentiescenario 2021 - 2031

Nederland, personen

Ten tijde van de coronapandemie gingen de prognoses gepaard met veel onzekerheid, maar inmiddels is het effect van de pandemie aan het afnemen. Het prognosemodel is daarnaast verder verfijnd met als resultaat het beeld hierboven voor de periode tot en met 2031.

Ontwikkeling arbeidsvraag, personeelsaanbod en vervulde vraag 2021-2031

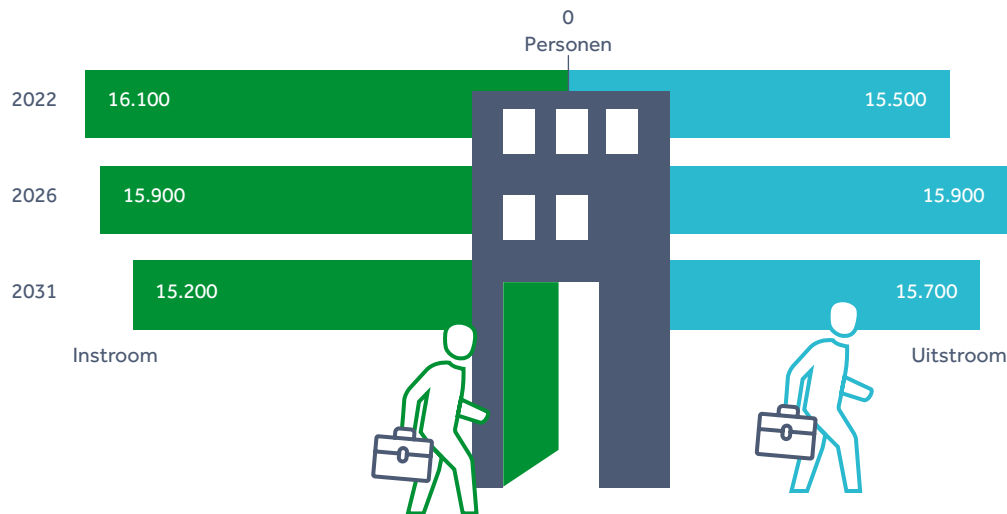
In het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn worden door ABF Research prognoses gemaakt van de arbeidsmarkt.

Hiernaast wordt de prognose getoond voor de branche geestelijke gezondheidszorg op basis van het referentiescenario. Dit is een beleidsarm scenario waarin wordt gerekend op basis van demografische ontwikkelingen, verwachtingen over de economische ontwikkelingen en de vraag naar en het aanbod van personeel in Nederland.

De behoefte aan zorg en welzijn vormt de basis voor de vraag naar personeel (arbeidsvraag). Daarnaast wordt ook het aanbod van personeel geraamd.

Op de arbeidsmarkt ontmoeten vraag en aanbod elkaar met als resultaat de vervulde vraag. Deze ligt nooit op het niveau van de totale vraag. Op elk moment zijn er vacatures die nog niet zijn vervuld. Ook kan er sprake zijn van een mismatch tussen vraag en aanbod, waardoor niet kan worden voorzien in de arbeidsvraag.

Arbeidsmobiliteit geestelijke gezondheidszorg

De verwachting is dat de instroom in de branche geestelijke gezondheidszorg een licht dalende trend zal laten zien tot en met 2031.

De **instroom** wordt mede veroorzaakt doordat de tekorten zo groot zijn dat hier een aanzuigende werking door ontstaat.

De **uitstroom** in de branche zal naar verwachting licht fluctueren, maar blijft ongeveer gelijk. Dit wordt veroorzaakt door een steeds grotere groep werkenden die de pensioensgerechtigde leeftijd bereikt.

Regionale prognoses

Wist je dat je ook regionale prognoses kunt vinden op het dashboard van het [Prognosemodel](#)? Op de website selecteer je de branche en vervolgens het niveau. Hierbij kun je kiezen voor een 'regioplus regio' of een 'zorgkantoorregio'. En je kunt zelfs een eigen regio aanmaken via de optie 'mijn regio'.

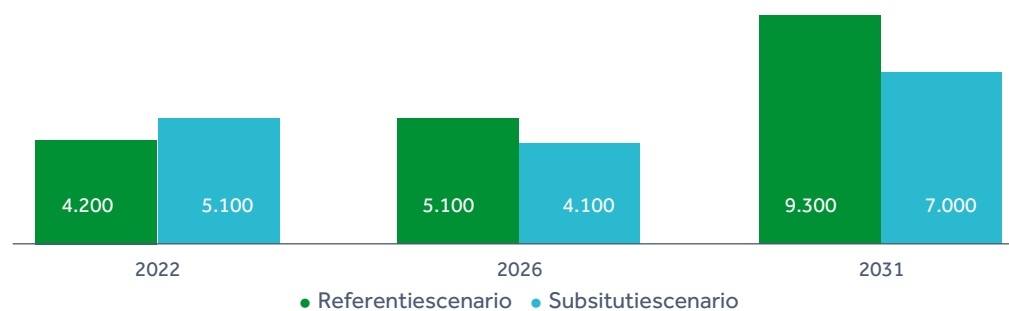
Branches Nederland ✎

Kies een gebied

KIES NIVEAU	KIES NEDERLAND
RegioPlus >	Nederland
Zorgkantoorregio >	
Nederland >	
Mijn regio >	

Let wel op dat op het moment dat je op regio niveau gaat kijken de cijfers afgerond worden op 100. Hierdoor kunnen mogelijk lege cellen ontstaan.

Vergelijking arbeidsmarkttekort in referentiescenario en substitutiescenario

Verschuivingen op de arbeidsmarkt dempen tekort sector zorg en welzijn

In het referentiescenario wat hierboven is getoond wordt voor een deel rekening gehouden met verschuivingen van zorgvraag van één branche in zorg en welzijn naar een andere branche. Dat noemen we **substitutie**.

Naast het referentiescenario is er ook een scenario ontwikkeld waarbij aanvullende verschuivingen optreden in het zorg- en welzijnsaanbod. Het is een 'what if'-scenario, dat de effecten op de arbeidsmarkt toont van aanvullende verschuivingen in het landschap van zorg en welzijn.

Het gaat vooral om het voorkomen van zorg door welzijn en het verschuiven van specialistische zorg naar meer generieke en laagdrempelige zorg en welzijn. Ook wordt gekeken naar de beweging van intramurale zorg naar ambulante zorg en welzijn.

Het scenario bevat bijvoorbeeld de volgende verschuivingen:

- Vanuit UMC's en overige instellingen (tweede en derde lijn) naar de eerstelijnszorg (zoals huisartsen) en de thuis situatie.
- Van gespecialiseerde GGZ naar generalistische basis-GGZ.
- Verdergaande extramuralisering van zorgzwaartepakketten 4 t/m 6 in de verpleging en verzorging richting thuiszorg.
- Insteek op preventie van zorg door meer inzet van sociaal werk, met een afname van de zorgbehoefte in de ziekenhuizen, GGZ, huisartsenzorg, overige zorg, verpleging en verzorging en gehandicaptenzorg.

Het scenario laat ons zien wat het effect zou kunnen zijn op het tekort op de arbeidsmarkt. Met inzet op preventie en verschuivingen tussen branches neemt het tekort in de branche geestelijke gezondheidszorg in 2031 naar verwachting af met 2300 personen.

MEER INFORMATIE

Het Prognosemodel zorg en welzijn is in opdracht van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) ontwikkeld door ABF Research 2022.